

MILJÖSKYDD VID CISTERNER

Information om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor

Naturvårdsverkets föreskrifter, NFS 2003:24 gäller förvaring av dieselbrännolja, eldningsolja och spillolja och inom vattenskyddsområde också hantering av andra brandfarliga vätskor. De berör såväl privatpersoner, t.ex. villaägare med oljeledning, som företag, t.ex. verkstäder och jordbruk med gårdscisterner.

Krav på informationsplikt och kontroll enligt NFS 2003:24

Informationsplikt

Skriftlig information ska ges till kommunens miljönämnd eller motsvarande i god tid, senast 6 veckor, innan installationen av cisternen påbörjas eller hantering av den brandfarliga varan sker.

Informationsplikten gäller

- installation av cistern med tillhörande rörledningar som läggs i mark och som rymmer mer än 1 m³.
- installation av cistern med eller utan tillhörande rörledningar ovan mark och vars volym är större än 1 m³ men högst 10 m³.
- hantering av mer än 250 l brandfarlig vätska inom vattenskyddsområde.

Blankett för informationen finns att hämta på kommunens hemsida samt hos Bygg- och miljöförvaltningen.

Cisterner inomhus omfattas inte av informationsplikten under förutsättning att alla sidor är inspekterbara och att ledningarna ligger fritt kontrollerbara, d.v.s. inte ingjutna i t.ex. golvet.

Kontroller

Alla kontroller som nämns här måste utföras av företag med särskild behörighet så kallade ackrediterade kontrollorgan

Tips: Välj en cistern som är certifierad annars måste anordningen genomgå konstruktions- och tillverkningskontroll.

Cisterner och rörledningar ska genomgå installationskontroll utförd av ackrediterat kontrollföretag.

Revisionskontroll ska göras när anordningen genomgått omfattande reparation, har skadats, har fått ändrade driftförhållandena eller installerats på ny plats .

Flyttning inom gården av gårdscistern som inte är ansluten till ledningar räknas normalt inte som installation, och medför därför inte krav på revisionskontroll.

Det är du som cisternägare som är skyldig att se till att revisionskontrollen utförs.

Återkommande kontroll ska ske vart 12:e år. Cisterner och rörledningar som inte uppfyller kraven på korrosionsskydd ska kontrolleras vart 6:e år.

Inom vattenskyddsområde ska den återkommande kontrollen göras vart 3:e år om korrosionsskyddet är dåligt, och inga extra skyddsåtgärder vidtagits.

Kontakta kommunens bygg- och miljöförvaltning om du är osäker om vilket kontrollintervall som gäller för din cistern.

Det är du som cisternägare som är skyldig att se till att den återkommande kontrollen utförs. Kopia på kontrollrapport från återkommande kontroll ska av cisternägaren skickas in till Bygg- och miljönämnden.

Undantag: Kopia av rapport från återkommande kontroll behöver inte in för cisterner och rörledningar som finns i villor inomhus utanför vattenskyddsområde, under förutsättning att alla sidor är inspekterbara och att ledningarna ligger fritt kontrollerbara, d.v.s. inte ingjutna i t.ex. golvet.

Två viktiga datum för kontrollerna

Befintliga markförlagda cisterner ska redan ha genomgått återkommande kontroll minst en gång, om sex eller tolv år gått sedan installationen.

Krav på återkommande kontroll för utomhuscisterner och för inomhuscisterner infördes först år 2000. Då bestämdes samtidigt när befintliga sådana cisterner ska genomgå den första återkommande kontrollen:

Utomhuscisterner ovan mark första återkommande kontroll senast 1 juli 2004

Inomhuscisterner första återkommande kontroll senast 1 juli 2006

Om detta missas kan ni riskera vitesförelägganden eller förbud från Bygg- och miljönämnden! Kontakta snarast ackrediterat kontrollorgan och beställ kontroll, om det inte är gjort.

Större cisterner, och cisterner med farligare brandfarliga varor

I Sprängämnesinspektionens föreskrifter SÄIFS 1997:9 regleras kontroll för cisterner större än 10 m³. Även dessa cisterner ska besiktas vart 6:e eller vart 12:e år beroende på korrosionsskydd.

De bestämmelserna gäller också farligare brandfarliga varor, t.ex. bensin och thinner, redan vid mindre mängder än de här angivna.

Dessutom gäller i de flesta av dessa fall krav på särskilt tillstånd till hantering av brandfarlig vara enligt föreskrifterna SÄIFS 1995:3.

Kontakta Bygg- och miljöförvaltningen för närmare information.

Allmän information om lagring av kemikalier

Där förvaring eller annan hantering av flytande kemikalier förekommer kan miljöeffekterna och saneringsbehovet bli omfattande vid spill och olyckshändelser. Det finns därför behov av att vidta vissa skyddsåtgärder för att undvika att brandfarliga vätskor eller andra kemikalier når omgivande mark och vattendrag. Här är några exempel på viktiga skyddsåtgärder som oftast bör vidtas:

- Cistern ska vara stadigt uppställd på tät yta.
- Droppskydd/spillplåtar ska finnas där spillrisk kan föreligga.
- Påkörningsskydd ska finnas om det finns risk för påkörning.
- Godkänt elektroniskt överfyllnadsskydd.
- Möjlighet till nivåkontroll.
- Tillgång till absorptionsmedel vid tankningsplatser.
- Invallning av cisterner. Invallningen bör rymma den största cisternens volym eller den största volymen plus 10% av övriga. Invallningen ska förses med tak eller för mycket stora cisterner en pumpgrop.
- Läckagelarm (vid särskilt känslig omgivning eller farliga kemikalier).
- Slangbrottsventil (vid tankningsplatser för fordon m.m.)

Miljöbalkens bestämmelser ligger till grund för vilka skyddsåtgärder som behövs. Var och en som förvarar en kemisk produkt ansvarar för att bedöma och tillse att tillräckliga skyddsåtgärder är ordnade. Vissa av de nämnda skyddsåtgärderna krävs dessutom alltid enligt ovannämnda föreskrifter för förvaring av brandfarlig vätska, utan att en bedömning ska göras i det enskilda fallet. Det gäller t.ex. överfyllnadsskydd, påkörningsskydd och inom vattenskyddsområden också invallning.